

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret

Deres ref

Vår ref
21/1013 - 2

Dato
24.02.2021

Svar på spørsmål nr. 1330 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om gjennomsnittlig skattenivå på husholdningenes inntekter

Spørsmål:

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Perspektivmeldingen gjengis det flere anslag for hvordan det gjennomsnittlige skattenivået på husholdningenes inntekter må tilpasses over tid for å dekke inndekningsbehovet i 2060 i ulike alternativer, der bl.a. arbeidstid og standard for offentlige tjenester varierer. Kan statsråden legge fram beregninger for hva disse ulike framskrivningene vil innebære for realinntekt etter skatt for en vanlig husholdning, når man samtidig tar høyde for at økonomien er ventet å vokse med om lag 1 pst. per år i samme 40-årsperiode?

Begrunnelse:

I et oppslag i Dagbladet (8. februar 2021) viser finansminister Jan Tore Sanner til beregninger fra Perspektivmeldingen, der innføring av sekstimersdag fram mot 2060 sies å innebære at «vanlige familier kan få 170 000 kroner i redusert lønn, i tillegg kommer en skatteregning på om lag 40-50 tusen kroner i gjennomsnitt for familien.» I oppslaget – eller i den tilhørende faktaboksen der dette omtales i Perspektivmeldingen – framkommer det derimot ikke hvilket inntektsnivå etter skatt denne vanlige familien vil sitte igjen med i 2060 dersom sekstimersdagen fases inn over tid. Ber om at svaret synliggjør hvorvidt inntektsfallet som anslås i regnestykket Sanner gjenga i Dagbladet påvirkes av den tilsynelatende kuriøse antakelsen om at «arbeidstakernes timelønn

holdes uendret» (side 102) de neste 40 årene, altså hvordan det hadde sett ut om den heller antas å øke i takt med den generelle produktivitet utviklingen i samfunnet. Ber også om at svaret oppgir tidsserier/forløp for inntekt etter skatt fram mot 2060 for en vanlig husholdning/familie, gitt anslaget for vekst i økonomien over tid, for hver av de tre scenarioene i meldingen hvor det angis hvilken skatteøkning som er nødvendig for å dekke inndekningsbehovet i 2060, hhv at det må økes fra 24,6 pst. til a) 41,2 pst. (side 102, sekstimersdag), b) 32,5 pst. (side 190, basisforløpet) og c) 38,6 pst. (side 193, standardheving offentlig tjenesteproduksjon).

Svar:

Med antakelsene som ligger til grunn for fremskrivingene i basisforløpet i Perspektivmeldingen 2021, er det rom for at gjennomsnittlig årlig vekst i det private forbruket på 2,1 pst. over perioden 2020 – 2060. Målt per innbygger gir det en vekst på 1,8 pst. Over perioden 1970 – 2020 var gjennomsnittlig årlig vekst i privat forbruk per innbygger 2,0 pst.

Veksten i inntekter og konsum begrenses dels av hvordan veksten i tilgang på arbeidskraft anslås med utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås befolkningsfremskrivninger. Veksten i privat forbruk begrenses også av at ressursbruken knyttet til videreføring av dagens ordninger for offentlig tjenesteyting vil øke forholdsvis mer enn veksten i samlet tilgang på arbeidskraft. Produktivitet veksten i økonomien vil være avgjørende for inntektsveksten og veksten i konsum per innbygger. I perspektivmeldingen er det lagt til grunn en gjennomsnittlig årlig produktivitet vekst på 1,3 pst. frem mot 2060. Det er lavere enn for perioden 1978 – 2020 sett under ett, men høyere enn veksten de siste 10 – 15 årene. I beregningene er det forutsatt at finanspolitikken følger handlingsregelen og at det er bærekraftig utvikling i driftsregnskapet overfor utlandet. Det er også med å definere rammen for hvor mye inntekter og forbruk kan vokse fremover.

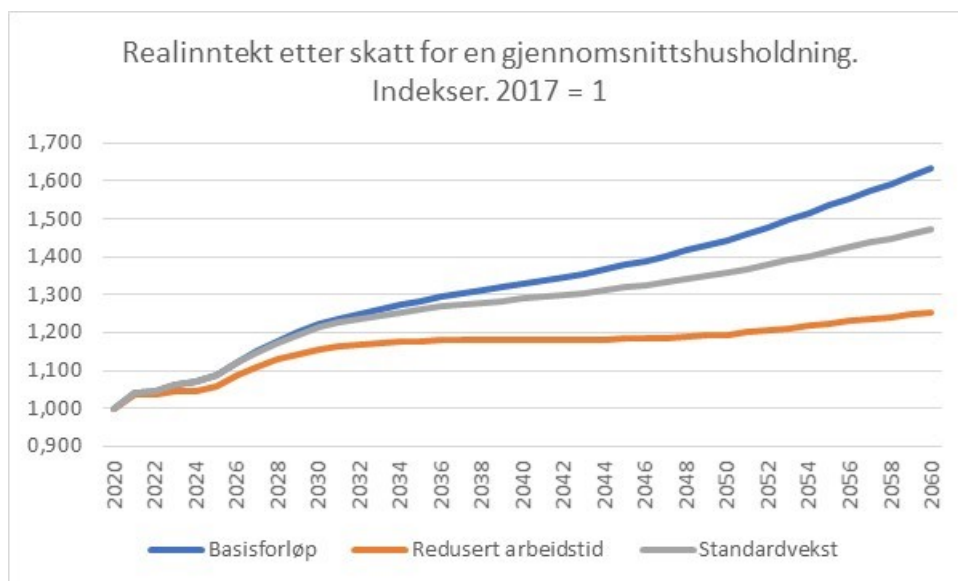
Beregningsalternativet med redusert arbeidstid ('sekstimersdagen') tar utgangspunkt i at årslønningene reduseres tilsvarende reduksjonen i arbeidstid. Målt ved timelønningene er lønnsveksten holdt uendret sammenliknet med lønnsveksten i basisforløpet. Utviklingen i timelønningene er dermed på samme måte som i basisforløpet bestemt av hvordan blant annet produktivitet utviklingen bestemmer lønnsevnene i bedriftene.

Redusert arbeidstid trekker ned produksjonskapasiteten i økonomien. Samtidig holdes veksten i ressursbruken i offentlig tjenesteyting frem mot 2060 uendret sammenliknet med basisforløpet, dvs. at den legger beslag på stadig større andel av ressursene. Sammenliknet med basisforløpet blir det mindre ressurser tilgjengelige for privat forbruk, som målt per innbygger vokser med 1,1 pst. fram mot 2060.

I beregningsalternativet med høyere standardvekst vil også økt ressursinnsats i offentlig tjenesteyting fortrenge privat forbruk sammenliknet med basisforløpet.

Gjennomsnittlig årlig vekst i privat forbruk per innbygger anslås i dette alternativet til 1,5 pst. fram mot 2060.

Figuren nedenfor viser utviklingen i realinntekt etter skatt for en gjennomsnittshusholdning i de tre alternativene frem mot 2060. I alternativet med redusert arbeidstid reduseres husholdningenes inntekter sammenliknet med basisforløpet som følge av lavere vekst i verdiskapingen i økonomien. I alternativet med høyere standardvekst i offentlig tjenesteyting reduseres husholdningenes inntekter som følge av økte skatter for å finansiere økt ressursinnsats i offentlig tjenesteyting.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer